

Exposició. El Museu Terres de l'Ebre acull la mostra 'Rotspanier. Treballadors forçats espanyols durant la Segona Guerra Mundial'

Visitants en la mostra sobre els treballs forçats al Museu Terres de l'Ebre. FOTO: JOAN REVILLAS

La història darrere els treballs forçats en l'Alemanya nazi

N. SERRA
AMPOSTA

40.000 exiliats de la Guerra Civil Espanyola van ser reclutats per la força i utilitzats com a mà d'obra, sent obligats a treballar per a l'economia de guerra nazi, qui buscava assegurar el control militar alemany en els països ocupats. Moltes d'aquestes persones van treballar en la construcció del Mur Atlàntic, una línia defensiva concebuda per Hitler que havia d'ocupar més de 3.000 quilòmetres de costa entre Hendaia i el Cap Nord i amb la que s'esperava poder impedir la invasió dels aliats.

Milers d'aquests esclaus eren 'Rotspanier', que era com els nacionalsocialistes alemanys anomenaven als comunistes, socialistes, o altres persones amb ideologies relacionades amb el moviment obrer provinents d'Espanya, entre els quals es trobaven també catalans i ebrencs; fet que en general, com a societat desconeixem.

Durant massa temps van ser sotmesos a un règim estricte i a

un dur treball, amb una constant vigilància, i sempre sotmesos a tota mena de perills.

Ara, la seva història està explicada i es pot conèixer en l'exposició *Rotspanier. Treballadors forçats espanyols durant la Segona Guerra Mundial. Víctimes olvidades del nazisme*, que aquestes dies es troba al Museu Terres de l'Ebre i que forma part de la programació d'actes sobre memòria històrica impulsada per l'Ajuntament d'Amposta. La història arriba a les Terres de l'Ebre després de passar per altres llocs com Berlín, Argelers, Barcelona o Bordeus, on es va inaugurar el 2019.

La mostra està comissària pels historiadors Antonio Muñoz Sánchez i Peter Gaida, treballada també per l'investigador canareu Joan Baptista Beltran i amb la cooperació de l'Associació de descendents de republicans espanyols en França Ay Carmela, y la Fundació alemanya Memòria, Responsabilitat i Futur (EVZ). Aquesta narra com va ser la desafortunada experiència d'aquestes persones a partir de diferents panells que es poden llegir en

quatre idiomes, castellà, anglès, francès i alemany, tot i que també hi ha la possibilitat de demanar un dossier per seguir-la en català.

«Es tracta d'una exposició itinerant per diferents municipis, no només de Catalunya», assenyala Inés Martí, regidora de Cultura i Memòria Històrica a l'Ajuntament d'Amposta, afegint que és important «donar a conèixer aquests fets en l'àmbit estatal, però també en l'àmbit internacional. Al darrere de la recerca tenim a l'Antonio Muñoz, que també vindrà a fer una de les conferències. Bàsicament, es tracta de reivindicar tot allò relacionat amb la memòria històrica, i amb totes aquestes persones que van ser empresonades per defensar un país més democràtic i que van haver de marxar. Malauradament, van tenir una vida molt injusta perquè van ser presoners».

Rotspanier. Treballadors forçats espanyols durant la Segona Guerra Mundial, es podrà visitar fins al 12 de febrer durant l'horari habitual del museu ebrenc. Després, seguirà la seva voluntat iti-

nerant i divulgadora tornant a marxar un altre cop en direcció a Alemanya.

Actes de memòria històrica

Aquesta exposició ha donat el tret de sortida als actes dintre el programa de memòria històrica a Amposta durant el 2023. Durant tot l'any hi haurà projeccions com la de l'Audiovisual *La Llibreta del doctor Gras* de Júlia Albarca, David Barrera i Andreu Prunera sobre l'excavació de la fossa de Santa Magdalena, a Móra d'Ebre, visites guiades per espais de la Guerra Civil o la presentació d'un llibre sobre el projecte Portes de la Memòria.

Pel que fa a les conferències, n'hi haurà dues relacionades amb l'exposició. El comissari de la mostra, Antonio Muñoz, coincidint amb el dia Dia Internacional de Commemoració en Memòria de les Víctimes de l'Holocaust, pronunciarà la conferència 'Treballadors forçats espanyols i ca-

L'exposició he engegat la programació d'actes sobre la memòria històrica d'Amposta

talans en l'Europa de Hitler (1940-1945). Història, Justícia i (des)memòria'. També el dia 10 de febrer s'ha programat la conferència 'Rafel Itarte i Agustí Maigí; ebrencs, rojos i esclaus del nazisme', a càrrec de Francesc Itarte i Montse Ferrando.

Martí, defensa la importància de fer activitats com aquesta que, a més de posar valor a la història i donar-lo a conèixer, ens apropem a ella, fet que ens hauria d'ajudar a no repetir-la.

«Fer una exposició, tenir vinculat algun familiar i conèixer-ho de prop, fa que es visqui també d'una altra manera, d'una forma diferent perquè és algú proper», indica, destacant que «és important que tothom conegui que algú d'Amposta també va estar en aquesta situació i que per sort va sortir-ne viu. Malauradament, altres no van tenir la mateixa sort i no han pogut contar-nos la seva història».

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori

Serveis Territorials a les Terres de l'Ebre
Servei Territorial de Carreteres de les Terres de l'Ebre

El Servei Territorial de Carreteres de

·Dia 24/01/2023

·Carretera tallada

entre GARCIA i VINEBRE